

Rapport

FRAMTIDENS VINDKRAFT

En undersökning av
vindkraftsbranschens syn på
framtiden

2024-04-05

Hur kan svensk vindkraft ge bäst effekt?

Rubriken ovan har varit utgångspunkten för den undersökning som du nu tar del av, och där Tyréns vill lyfta diskussionen om framtidens vindkraft i Sverige.

Vindkraften är en viktig del av Sveriges energiomställning men står samtidigt inför flera utmaningar. Utbyggnaden behöver balanseras med hänsyn till aspekter som ekonomi, kommunala intressen och försvarsfrågor, för att möta Sveriges energibehov på ett hållbart sätt.

För att få en bild av hur branschen ser på utmaningarna har vi frågat ut 58 företagsledare i bolag som är verksamma inom vindkraftsområdet.

Tittar vi på svaren ser vi optimism blandat med orosmoln. Närmare hälften av de medverkande vd:arna tror att vindkraften kommer stå för minst 30 procent av Sveriges energimix om tio år. Den siffran kan jämföras med 2022 års andel som var 19 procent.

Samtidigt nämns kompetensbrist, långsamma tillståndsprocesser och krångliga regelverk som bromsklossar för den utveckling som bolagen vill se. Det finns också en tveksamhet över hur regeringen agerar i vindkraftsfrågan.

Vi har även undersökt var bolagscheferna vill se satsningar för att nå mest effekt av investeringarna. Här hamnar Skåne i topp följt av Stockholm, vilket ger en delvis annan bild än den som framkommer i Energimyndighetens strategi för vindkraftsutbyggnad.

Välkommen att ta del av resultaten, och hör gärna av dig till mig om du har frågor om undersökningen eller om vindkraftsområdet i allmänhet!

Johan Ståhl

Affärschef och ordförande för marknadssatsning Vindkraft på Tyréns

Ökad andel av energimixen och medvind för havsbaserad kraft

Närmare hälften av företagsledarna i undersökningen spår att vindkraften kommer stå för minst 30 procent av Sveriges energimix om tio år. Den siffran kan jämföras med 2022 års andel som var 19 procent.

Ökningen väntas bland annat drivas av en kraftig tillväxt när det gäller havsbaserade anläggningar. Så många som 45 procent tror nämligen att andelen havsbaserad vindkraft kommer växa till över tio procent av den totala energimängden fram till 2034. En av fem respondenter menar till och med att havsbaserad vindkraft kommer att täcka upp mer än 20 procent av energiproduktionen.

45 procent

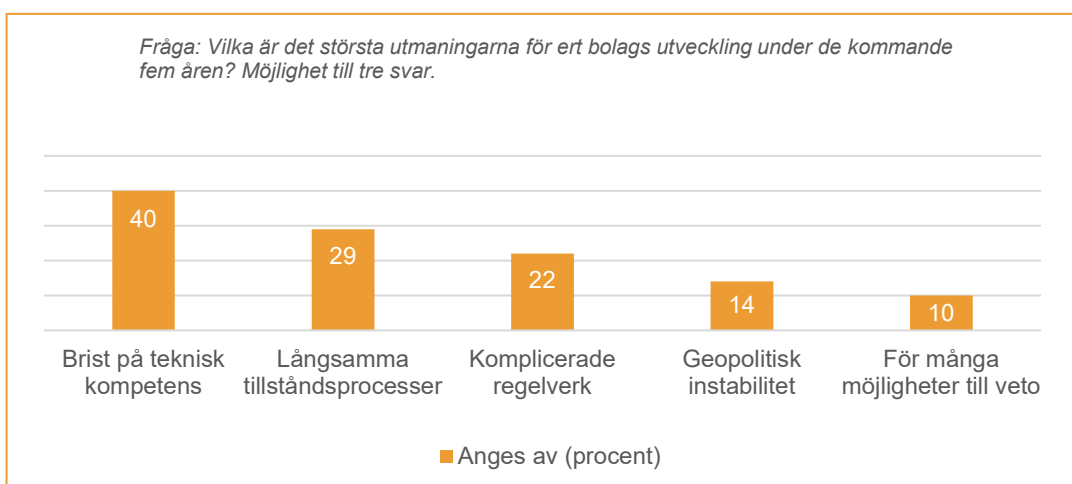
tror att havsbaserad vindkraft kommer att stå för minst tio procent av Sveriges energiproduktion år 2034.

Utmaningarna inom branschen

När det gäller de problemområden som vd:arna ser framför sig på fem år sikt, hamnar brist på teknisk kompetens, långsamma tillståndsprocesser och krångliga regelverk högst upp.

Det här är en tydlig signal om att utbildningssatsningar är nödvändiga för att möta de behov som finns. Att ledtiderna från planering till färdig kraftkälla måste både kortas och förenklas är en annat tydligt medskick från företagsledarna.

Den geopolitiska situationen ses även som ett problem av många respondenter. Fokus på säkerhetsfrågorna har ökat, och inte minst efter den senaste tidens incidenter när det gäller energistruktur i Östersjön. De här händelserna avspeglar sig nu i branschsvaren, och är ytterligare en aspekt som riskerar att bromsa utbyggnadstakten.

Skåne och Stockholm behöver prioriteras när vindkraften byggs ut

Hälften av företagsledarna menar att Skåne bör sättas främst när utbyggnaden av vindkraft ska ta fart. Därefter följer Stockholm som 36 procent anger. Avståndet är sedan stort ner till Norrbotten på tredjeplats och som 17 procent vill se prioriteras.

Det finns logik i att Skåne hamnar i topp. Här har elbrist och prisnivåer slagit som hårdast på senare år, och här finns samtidigt bra förutsättningar med goda vindförhållanden och korta avstånd mellan tätorter. Samtidigt är det värt att notera hur resultatet skiljer sig åt från [Energimyndighetens strategi för vindkraftsutbyggnad](#) där andra regioner lyfts fram.

Här bör vindkraft prioriteras enligt branschen

Region	Andel som vill se prioritering (procent)
Skåne	50
Stockholm	36
Norrbotten	17
Halland	16
Västra Götaland	16

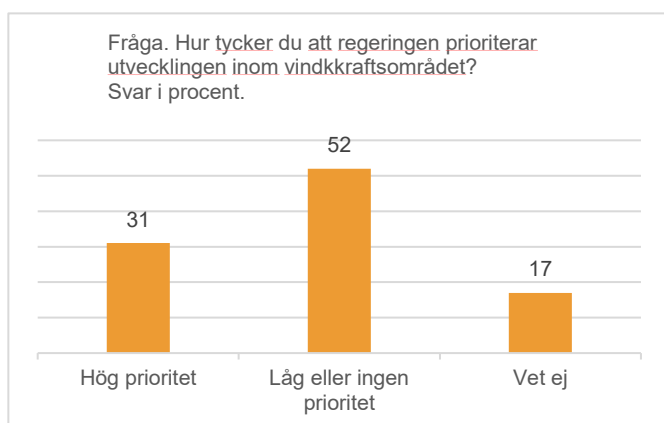
Fråga: I vilka delar av Sverige (regioner) bör utbyggnad av vindkraft främst prioriteras för att ge bäst effekt? Möjlighet till tre svar.

”Hälften av företagsledarna vill prioritera vindkraft i Skåne.”

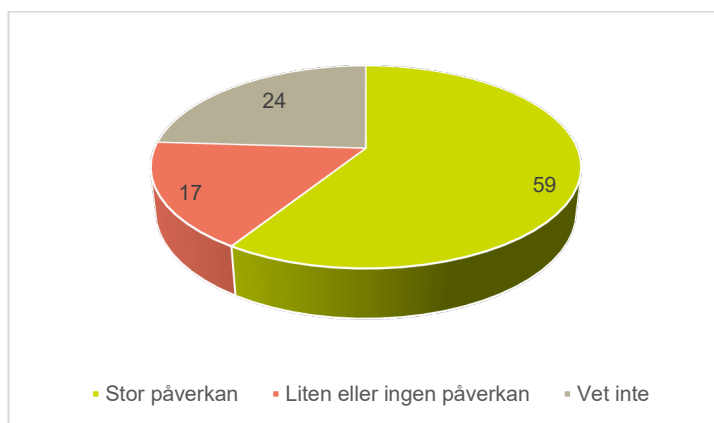
Johan Ståhl, Tyréns

Politikerna får underkänt

Vi har även tittat närmare på branschens syn när det gäller våra politiska beslutfattares agerande. Här kan vi konstatera att regeringen får ett generellt underbetyg av företagsledarna när det gäller arbetet med vindkraft. Endast tre av tio vd:ar anser att regeringen ger hög prioritet till området.

Tittar vi på den specifika frågan om incitament för havsbaserad vindkraft, så indikerar resultaten att de politiska besluten bromsar utvecklingen. Det faktum att staten inte kommer att betala för elkablar till havsvindparker anses nämligen ge en tydlig påverkan på expansionstakten för havsbaserad vindkraft. Så få som 17 procent anser att beslutet har liten eller ingen påverkan på utbyggnaden av havsbaserad vindkraft, medan sex av tio anser att beslutet kommer att ha stor betydelse.

Fråga. När det gäller ställningstagandet att staten inte kommer att betala för elkablar till havsvindparker. Hur stor påverkan har ett sådant beslut för utbyggnaden av havsbaserad vindkraft? Svar i procent.

Tveksamhet inför småskalig vindkraft

Den utveckling som vi har sett för mindre solcellsanläggningar på senare år förefaller inte lika sannolik inom vindkraftsområdet. Bara drygt åtta procent tror att utvecklingen av småskalig vindkraft kommer att vara betydande under de närmaste tio åren.

Trots resultaten i undersökningen så tycker vi att diskussionen om småskalig vindkraft bör fortsätta. För samfälligheter och mer enskilt belägna fastigheter finns det goda möjligheter att bygga en energibas där egenproducerad vindkraft är ett betydande inslag.

Kontakt

Johan Ståhl

Affärschef och ordförande för marknadssatsning Vindkraft, Tyréns

johan.stahl@tyrens.se

010-452 29 40

Om undersökningen Framtidens vindkraft

Tyréns har frågat ut 58 företagsledare i bolag som är verksamma inom vindkraftsbranschen. Undersökningen genomfördes digitalt under mars 2023. Syftet med undersökningen är att bidra till diskussionen om framtida behov och omställning inom energiområdet.

Om Tyréns

Tyréns är ett av Sveriges ledande konsultföretag inom samhällsbyggnad. I samspel med kunder och partners skapar vi hållbara lösningar inom stadsutveckling och infrastruktur. Vi har 3 000 medarbetare och verksamhet i Sverige, England, Estland, Litauen, Polen och Bulgarien.

Tyréns är stiftelseägt och vår ägandeform gör det möjligt för oss att satsa målmedvetet på forskning och utveckling inom samhällsbyggnadsområdet. Vi drivs av nyfikenhet och har ett nära samarbete med universitet och högskolor.